

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Ekologia ewolucyjna i behawioralna - wykład		7.2.0710	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Pracownia Ekologii i Etologii Kręgowców			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Biologii	Biologia	forma	stacjonarne
		moduł	biologia środowiskowa
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Katarzyna Wojczulanis-Jakubas			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		SZACOWANY CZAS PRACY STUDENTA	
Sposób realizacji zajęć		Praca kontaktowa z nauczycielem:	
zajęcia w sali dydaktycznej		Udział w wykładach - 30 godzin	
Liczba godzin		Udział w egzaminie – 1 godzina	
Wykład: 30 godz.		Udział w konsultacjach – 5 godzin	
		Samodzielna praca studenta:	
		Przygotowanie do egzaminu: 39 godzin	
		Razem: 75 godzin	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Egzamin		
	Formy zaliczenia		
	egzamin pisemny testowy		
	Podstawowe kryteria oceny		
	Ocena na podstawie wskaźnika procentowego z uzyskanych punktów (test/egzamin końcowy)		
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wykładach – dopuszczalna liczba nieobecności – 4 godz. lekcyjne. Braki w wiedzy spowodowane nieobecnością student uzupełnia we własnym zakresie.			
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	Wykład z prezentacją multimedialną	Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)
	Wiedza	
B2_W01	Test	Test
B2_W04	Test	Test
B2_W05	Test	Test
	Umiejętności	
B2_U07	Test	Test
	Kompetencje	
B2_K05	Test	Test

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak specyficznych wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Dobra znajomość jęz. angielskiego (dotyczy kwestii korzystania z literatury przedmiotu; przynajmniej B2).

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest dostarczenie podstawowej wiedzy o ewolucji i zachowaniach zwierząt ujętej w kontekście środowiskowym.

Treści programowe

Dobór naturalny i adaptacje.
Testowanie hipotez w ekologii behawioralnej.
Ewolucja strategii życiowych.
Decyzje ekonomiczne/Optymalizacja/Ewolucyjny wyścig zbrojeń.
Konkurencja o zasoby.
Życie w grupie.
Dobór płciowy i konflikt płci.
Opieka rodzicielska i konflikt w rodzinie.
Systemy rozrodcze.
Alokacja płci.
Altruizm i współpraca.
Ewolucja sygnałów komunikacyjnych.

Wykaz literatury**A. Literatura podstawowa:**

Krebs, J.R. i N.B. Davies. 2001. Wprowadzenie do Ekologii Behawioralnej. PWN W-wa

A. Łomnicki. 2012. Ekologia ewolucyjna. PWN, W-wa

B. Literatura uzupełniająca:

Artykuły naukowe z zakresu omawianych zagadnień (podawane w trakcie trwania wykładu), w tym:

Araya-Salas M, Wojczulanis-Jakubas K, Phillips EM, et al (2017) To overlap or not to overlap: context-dependent coordinated singing in lekking long-billed hermits. Anim Behav 124:. doi: 10.1016/j.anbehav.2016.12.003

Wojczulanis-Jakubas K, Jakubas D, Øigarden T, Lifjeld JT (2009) Extrapair copulations are frequent but unsuccessful in a highly colonial seabird, the little auk, *Alle alle*. Anim Behav 77:433–438. doi: 10.1016/j.anbehav.2008.10.019

Grissot A, Araya-Salas M, Jakubas D, et al (2019) Parental Coordination of Chick Provisioning in a Planktivorous Arctic Seabird Under Divergent Conditions on Foraging Grounds. Front Ecol Evol 7:. doi: 10.3389/fevo.2019.00349

Wojczulanis-Jakubas K (2021) Being the winner is being the loser when playing a parental tug-of-war – a new framework on stability of biparental care. Front Ecol Evol 9:. doi: 10.3389/fevo.2021.763075

Wojczulanis-Jakubas K, Minias P, Kaczmarek K, Janiszewski T (2013) Late-breeding Great Cormorants *Phalacrocorax carbo sinensis* produce fewer young of the more vulnerable sex. Ibis (Lond 1859) 155:626–631. doi: 10.1111/ibi.12061

Wojczulanis-Jakubas K, Drobniak SM, Jakubas D, et al (2018) Assortative mating patterns of multiple phenotypic traits in a long-lived seabird. Ibis (Lond 1859). doi: 10.1111/ibi.12568

Wojczulanis-Jakubas K, Kulpińska M, Minias P (2015) Who bullies whom at a garden feeder? Interspecific agonistic interactions of small passerines during a cold winter. J Ethol 33:159–163. doi: 10.1007/s10164-015-0424-x

Minias P, Wojczulanis-Jakubas K, Kaczmarek K (2014) Offspring sex ratio varies according to nest location within a colony of great cormorants. Auk 131:388–395. doi: 10.1642/AUK-13-259.1

Wojczulanis-Jakubas K, Jakubas D, Stępniewicz L (2005) Changes in the Glaucous Gull Predatory Pressure on Little Auks in Southwest

Spitsbergen. Waterbirds 28:430–435. doi: 10.1675/1524-4695

Kierunkowe efekty uczenia się

Dla Biologii: B2_W01, B2_W04, B2_W05, B2_U07, B2_K05

Wiedza

Student zdobywa podstawową wiedzę w zakresie przedstawianych treści programowych. Rozumie złożone zjawiska i procesy przyrodnicze (B2_W01)
Ma pogłębioną wiedzę w zakresie ekologii i teorii ewolucji i w tym kontekście postrzega nowo poznane fakty (B2_W04)
Ma wiedzę w zakresie aktualnie dyskutowanych w literaturze kierunkowej problemów z wybranej dziedziny nauki i dyscypliny naukowej (B2_W05)

Umiejętności

Interpretuje informacje o adaptacjach i zachowaniu się zwierząt i człowieka w kategoriach ewolucyjnych, uwarunkowań genetycznych, środowiskowych i społecznych (B2_U07)

Kompetencje społeczne (postawy)

Student wykazuje się krytycznym myśleniem, pozostając otwarty na poglądy interlokutora. Student posiada nawyk korzystania z rzetelnych źródeł naukowych, dla uzyskania wiedzy, weryfikowania opinii i formułowania sądów (B2_K05).

Kontakt

katarzyna.wojczulanis-jakubas@ug.edu.pl